

MAALISKUUN LAULUJA

1896, Helsinki

MAALISKUULLA

On raitis aamu, Palmusunnuntai,
ja ilma tuoksahtaa niin puhtahalta,
mut kylmä tuntu on sen tuoksullai -
on vielä talvi, viel' on hallan valta.

Jo kirkkahana aaltoo avaruus,
jo päiväyt paistavi, jo hohtaa hanki,
vaan kaikkialla viel' on hiljaisuus
ja taivas valju on ja maa on vanki.

Niin luonto nukkuu kuni lapsonen,
mi onnen untaan uinuu herttahinta,
ja tuskin kuulee hengitystä sen,
on otsa puhdas sekä tyyni rinta.

Ei vielä leivon suvilaulut soi,
ei virrat vuolaat syökse kuohumalla,
mut keväästä jo urvut unelmoi
ja kesä haaveksii jo hangen alla.

Näin kevätunelmoita urpupuun
ja lemmen haavehia hangen alta
lie nääkin nuoret laulut maaliskuun,
kun vast' on aavistettu kevään valta.

KOTI

Sijan tieän, kussa synnyin,
en tieä sitä sijoja,
kussa kuolo kohtajavi
(Kanteletar)

ISÄN KUOLLESSA

(1890)

Ja silloin armasta taattoain
ma muistelin murhemielin
ja silloin lietoa kanneltain
ma kaiutin kaihokielin.

Ja lauloin onnea lapsuuden,
sen uskoa, uinailuita -
kuin syksyn siirtyvä leivonen
suvilempää, laulupuita.

III

Kylmä on hangen kiiltävä pinta,
kylmempi saiturin jäätynyt rinta,
kolkko on lehdetön syksyn lehto,
kylmempi onneton orvon kehto -
kylmempi, kolkkompi vielä on varmaan
patsas haudalla taattoni armaan.

RIKKARUHOJA

Noin noukit rikkaruhoja,
oi äiti, taimitarhastas
ja kohta kaikk' on puhdasta
sun pienoisesa puistossas.

Mut kohta sydän lapseskin
jo versoo rikkaruhoja -
kun sielläi, äiti armahin,
sa saisit yhtä puhdasta!

SALAISUUTENI

Varkaan lailla hiivin hiljaa,
ihmisiä karttelen,
kuljen seinän vierustoita,
keskitietä tohdi en.

Kädessäni käärön kannan,
sitä hellin povellain,
ett'ei multa aarrettani
viedä vieras saisi vain.

Kaupungista päästyäni
metsätielle poikkean;
sama mulle, minne kuljen -
alle hongan istahdan.

Siinä vasta murhevirratt,
itkut ilmi pulppuaa;
kädessäni kannan koito
äidin kuolonsanomaa.
(1896.)

MENNYT KOTI

Äsken koito kotimailla
kuljin taasen surussain,
kun on mennyt koti multa,
poissa poikamaailmain.

Poissa tuolta tuomilehto,
jossa kertun laulu soi,
poissa kuuset kukkalatvat,
jotka lasna huminoi.

Karja käypi laitumella
minun leikkilehdossain,
kodin kuuset tukkipuina
uivat kotilahdellain.

Pirtin peräseinämältä
honka myöskin kaadettiin:
uutistorppaan notkon päässä
saatiin seinähirsi niin.

Honka oli turvanamme
tuiskiessa tuulispään,
sepä pohjan jäiset viimat
aina väisti lehvillään.

Uusi aika lehdot murti,
kuuset kumos, hongat kaas,
mutta kodin kaunisteeksi
nousse uudet taimet taas.
(1892.)

KESÄ

"Linnut liitteli sanoja,
puien latvat lausehia"
(Kanteletar.)

LEMMEN UHRIT

Veikko: "Anna, sisko, ruusu tuosta,
ruusu ihanaisin,
että viedä immelleni
illalla sen saisin!"
Sisko: "Ota ruusu! Lemmellesi
annan ruusun parhaan -
oma lempi ryösti multa
elon ruusut varhaan."
(1891.)

KULLAN LUO

Synkkä on yöhyt ja öiset saaret,
tumma on taivon vyö -
Tummana impeni ihanan kaulan
kaartavi kutri-yö.

Valkea, puhdas on aallon vaahto
harjalla laineiden -
Valkea mieli on impeni armaan,
pulumni puhtoisen.

Norjana aaltojen harjanteita
halkovi purteni mun -
Norjana noin myös notkuvi varsi
impeni ihailun.

Täysiksi purjehen poimut tuuli
painavi paisumaan -
Täysi on impeni uhkuva rinta,
täysi on tunteitaan.

Vinkuos viima ja ärjyös aalto,
tuosta ma huoli en -
Kohta ma joudun, kohta ma lasken
kultani rannallen!

KULLAN LUOTA

Mä yksin soutelen yössä
ja laulelen hiljakseen
ja katson, vierellä venhon
kuin leikkivät väreet veen.

Ja aaltojen laillapa aatteet
myös mulla ne karkeloi,
ne eelle purteni entää,
en seurata niitä voi.

Ja tuonne ne aattehet kiittää
kodin armahan valkamaan,
siell' äitini varmaan valvoo
ja vuottavi poiuttaan.

Mut aatteita paljon, paljon
jää purteni jälkehen:
jää impeni ihana sinne
surumielellä rannallen.

Oi, onkohan taivaan alla
viel' onnea suurempaa,
kun keskellä kahden lemmen
näin lempien soutaa saa!

ONNEN APILA

Nelilehtisen apilan tullessain
mä löysin karjatiellä,
mut toisen hukkasin rinnaltain
ja siit' olen murhemiellä.

Sen oisin ma antanut neidollein -
sinä armahin neitokulta! -
Mut tuost' älä itke, mun impyein,
saat ainoonkin sinä multa.

Kun illan tuulonen tullevi tuo,
niin sille sen aion ma antaa,
se onneni kukkasen impeni luo
niin hiljaa, hellien kantaa.

Ja jospa se joutuis aalloillen,
kun järven poikki se lentää,
niin tottahan lahjana laineiden
se neitoni rantahan entää.

Näin kulki mun kukkani toivoen
ja raittiiksi kuohusta kastui.
Mut nähnyt ei sitä impynen
ja - murskaksi onneni astui.
(1892.)

SISKOJEN KESKEN

"Niin suloinen ja hertas on
kyll' onnellinen lempi,
mut lempi vallan onneton
on sentään suloisempi.

Näät siin' on aina tenhoa
ja tuntehille uutta,
on toinen päivä toivoa
ja toinen toivotuutta."

Tään Siiri kuuli siskoltaan
ja päätti tuota koittaa.
Mut turhaan! Kaikki poiat vaan
hän vangiksensa voittaa!

KAUPUNKIMATKA

Poika nuori kaupunkihin
läksi myötätuulta,
purttä piensä viima vinha
saatti salmen suulta.

Alkumatkan aavan seljän
kulki joutuisasti.
Vasta illan tullen pääsi
kaupunkihin asti.

Missä viipyi poika nuori
vaikk' on myötätuuli? -
Rannalla on kullän koti,
siellä simahuuli.

YLI METSÄN KOITTI JO PÄIVÄN KOI -

Yli metsän koitti jo päivän koi,
kun nurmella neitonen kulki,
kukat kukkivat auki jo umput loi,
jotk' eilen illalla sulki.

Ja neitonen nuori se nurmella vain
niin hiljaa, hiljaa astui,
ja kukkaset nyökkäsi kuiskuttain,
kun kasteesta helmat kastui.

KOSTETTU KOSTAJA

Vuota, kylmä tyttö, kyllä kostan -
mietti poika tullen tytön luota -
suukon kielsit, kohta kahta pyydät.
Koston kovan mietti neiollensa
poika nurjamieli metsätiellä:
Kolmeen iltaan impyensä luokse
aikonut tuo julmuri ei mennä.

Työtä tehden kului ensi päivä,
lauleskellen poika nuori raatoi,
keveästi kuokka nousi, laski,
hiki helmieli kulmillansa.

Tuli toinen päivä. Laulu lakkas,
kuokka unhottui ja otsa kuivi,
katse kuokkijalta aina nousi
yli kuusten tuonne kunnahalle,
josta puiden taitse talo puunti.

Illan suussa poika kuokan heitti,
juoksi lehdon lähteen vieremälle,
siihen istahti ja illan istui,
lauloi kaiholaulujaan ja itki.

Mutta lepikössä impi istui
huokaellen sydänhuoliensa,
kuuli kujerruksen kuttimielin,
iloksensa itkun vaikerruksen.

Turha, poikaparka, nyt on kostos,
vaikka viikon oisit nurjamiellä.
(1893.)

PAIMENTYTÖN KESÄ

Tyttö nuori päivät pitkät kulki
korpimailla karjaa paimennellen,
siellä riemusuulla lauloi tyttö,
lauloi laajan ilman lintusille
rinnan nuoren kaihot kaukomielet.

Metsätietä pyssy olkapäällä
poika uljas, valkolakki, astui,
kuuli kaiholaulun kalliolta,
riensi sinne, näki neien nuoren -
kysyi tältä, mitä tietä voisi
päästä vaaran taakse tarvassuolle.

Pojan mentyä se tyttö itki,
eikä itse tiennyt, miksi itki.

Toisen kerran luokse saman paaden
sattui poika metsämatkoillansa,
väsyneenä viereen immen istui,
istui siinä kaiken kesä-illan
nauratellen neittä kainokaista.

Pojan mentyä taas impi itki,
eikä tiennyt vielä, miksi itki.

Joutui synkkä syksy, sade-ilmat,
kuihtui kukat, siirtyi laululinnut,
kuulunut ei enää metsämiestä,
kaikunut ei laulu kalliolta.

Paatta vasten paimentyttö itki
nyt hän tiesi kyllä, miksi itki.

HAAVEILEVALLE SISKOLLE

Käy pois, oi sisko, sen koivun alta,
se koivu on turmion, tuskan puu!
On huolten aaltoja lahden aallot
ja kaihon tuoja on illan kuu.

Sen koivun oksilta kiehtoin soipi
tuo tarina kaunis ja utuinen,
mi pettänyt on niin monta, monta -
ma myös oon kuullunna kerran sen.

Se kevään toivoja tarjoo sulle
ja kutsuu onnehen ikuiseen.
Mut ällös lauluhun liioin luota, -
ei koskaan kuulu se toteuneen.

Ken kerran kuuli sen laulun tenhon,
sen onnen kalpea kaiho vei,
hän istui iltamat itkusilmin
ja rinnan rauhoa saanut ei.

ANTIN PÄIVÄPALKKA

Miksi nyt on Antti niin
käynyt ahkeraksi,
vaikka ennen mainittiin
muita laiskemmaksi?

Hovistakin läksi pois -
onkos kuultu moista! -
vaikka saanut viikolt' ois
markkaa kaksitoista.

Nyt hän päivät kaikki vaan
männikköä kaataa,
uutismaaksi uuteraan
lahden rannan raataa.

Miksi nyt on Anttikin
käynyt ahkeraksi? -
syynä suu on suloisin,
immen silmää kaksi.

Sorja Selma aidan taa
saapuu aina illoin,
päiväpalkan Antti saa
suudelmissa silloin.

MARJAMAANI

Mansikkahan kesä-aamull' läksin,
pellon pientareita pitkin kuljin,
muistin varoitusta äitikullan:
Tuo'os mulle myöskin joku marja.

Ahkerasti poimin, rove täyttyi.
Mikä liekin silloin kullan tuonut,
tuonut saman pellon pientarelle! ...
Sinne marjat heitin maistamatta,
riensin riemuellen kullan luokse
huulten mansikoiden poimintahan.

- Ällös, äiti, marjojasi surko,
vuota vielä muuan viikko, kaksi,
tuon ma sulle koko marjamaani!

HEINÄTYÖSSÄ

Niin kuumasti paistaa päivä,
vaikk' onpi jo laskullaan,
hiki peittävi Annin otsan
ja rinta se aaltoo vaan.

Ja työnsä jo heitti ja juomaan
meni tuonne hän metsän taa,
kuss' sorjien kuusten alla
hete puhtahin pulppuaa.

Jo varjossa posket jäähtyy
janon viileä lähde vie -
mut ties, kuin sattunut sinne
myös naapurin Antti lie! - -

Jo kaikk' oli heinät koossa
ja niityllä laannut työ
ja päiv' oli laskenut ammoin
ja saapunut vilpas yö,

kun kuusikon helmasta Anni
sai kotihin kiiruhtain,
mut poskia poltteli vieläi
ja rinta se aaltosi vain.

KÄKÖSEN TARU

Rannall' lahden istui talon Tilta
kanssa Villesulhon kuherrellen,
ihastellen illan ihanuutta,
kuullen käkökullan kukkumista,
joka tuolta rantakunnahalta
helkytteli virttä viehkeintä,
vihkivirttä kauniin pyhä-illan.

Virkkoi morsiolleen Ville silloin:

- "Ootko tarinan sa kumman kuullut,
että käkösestä syksymmällä
tulee haukka julma, pääskyn surma?" -
- "Olen kuullut, mutta tuot' en usko",
väitti Tilta, "onhan mahdotonta,
että käestä, mi kevään kaiken
kukkuu hellästi ja herttaisesti,
tulla voisi ahnas, julma haukka." -

Vasta syksyllä kun sorja Ville
häänsä vietti sekä toisen naisen
torppaan tuonne lahden taakse saattoi,
silloin vasta Tilta tarun uskoi
ynnä paljon, paljon muuta myöskin,
jot' ei ennen ollut uskonunna.

KARKELOISTA PALATESSA

Ne karkelot niin oli hauskal,
soi soitto niin hurmaavaan,
ett' aamuhun huilasi aika -
mitä äiti nyt virkkaakaan!

Hän käskihän varhain tulla
mun tanssin touhusta pois,
mut "Tonavan aaltojen" vierren
ken äitejä muistanut ois!

Oi ällös, äitini, suutu,
saat ruususen rinnaltain.
- Mut voi, hän kysyä voisi
mä keltä, keltä sen sain!

PETETTY NEITO

Mä kävelin metsätiellä
ja kuuset ne kuiski vaan:
Tuo kalpea tyttö saanut
lie rukkaset sulholtaan.

Ma laulua aloin laulaa
ja ylkääni ylistin,
hänen lempeä, uskollisuutta
ja kuntoa kiittelin.

Lie lauluni leino ollut
ja ääneni soinnuton,
kun säälin huokaus hiljaa
soi helmasta hongikon.

KUN NEITONI LÄKSI

En saanut, impeni armahain,
ma muistoa muuta sulta,
jalan jälkesi jäi kotirantaan vain -
vei senkin jo aallot multa.

AATEKUTEET, TOIVENIIDET

Päivä istuttu ol' alla haapain
vehreällä sammalmättähällä,
laulut liedot kertoi lemmen tulta,
naurut raikkaat rinnan puhtautta,
päämme päällä haavan lehdet helkki,
aallot leikki jalkojemme alla.

Joutui ilta, painui päivän kulta,
utuisiksi lientyi lahden rannat,
tuuli tyyntyi, taltui rannan aalto,
haapain lieto helke hienontui ja
kuiskeeks' sulii, tuskin kuultavaksi.

Lakkas silloin myöskin lempilaulut,
naurannasta raikuneet ei rannat,
äänetönnä, sanatonna siinä
istuttiin vaan käsi kättä vasten -
tunteet yhtyi, aate toistaan etsi.

Kumma kudos, tunnehuntu hieno
tuntui yhdistävän meitä silloin,
kuteet toivehista kultaisista,
niidet siinä aueraattehista.
Yö se kuteet kutoi, nitoi niidet,
metsärastas polkusia polki,
sukkulata heitti illan henki,
pirtaa veti rannan lainekeiju.

KAIHOMIELLÄ

Nouskaa aallot hyrskyharjat
lauuanne laulamaan,
että laulustanne taasen
uljuutta ja voimaa saan!

Mutta mulle miehen mieltä
aallot enää anna ei -
on kuin joka lainehelta
lauleleisi Lorelei.

RAKASTUNUT

Raikkahasti laulaa aamunaalto,
kun se läikkyellen rantaan lyö,
hilpeä on haapalehdon helke,
sit' ei paina elon päivätyö.
Yksin kerttu laulaa murheissansa
ikäväiden omaa armastansa.

Minä myöskin aamunaallon lailla
ennen lapsenmiellä laulelin,
sitten lietona kuin rannan haavat
leikin, lemmin, lauloin, tanhusin.
Nytp' on riemu poissa, kerttu kulta,
saanut olen huolenvirret sulta.

KULTAANSA IKÄVÖIVÄ

Oi, jos oma impeni armahin
mä tänne sun vieraaks' saisin,
karit kaikki ma tieltäsi perkkaisin
ja väylät mä viitottaisin.

Ja kieloja aalloille kylväisin
mä talvisen tuiskun lailla
ja saisivat sadetta saaretkin
ja kunnahat rantamailla.

Näin lempeni tuoksuja henkisit vaan
ja kulkisit kukkamerta.
Ja nyt jos, impi, et tullekkaan -
niin tottahan toinen kerta!

HUOLISSAAN HUOKAILEVA

Koko metsä on laulua täynnä,
joka lehvällä lemmitään
ja riemuten sirkut ja peipot
ne kertovat keväästään.

Mut yhtäpä puuta ne linnut
vaan karttavat kammoten -
sen alla ma onneton istun
ja huoltani huokailen.

MÄ METSÄN POLKUA KULJEN -

Mä metsän polkua kuljen
kesä-illalla aatteissain
ja riemusta rintani paisuu
ja ma laulelen, laulelen vain.

Tuoll' lehdossa vaaran alla
oli kummia äskettäin,
niin vienoa, ihmeellistä
all' lehvien vehreäin.

Minä miekkonen vain sen tiedän,
minä vain sekä muuan muu
ja lehdon lempivä kerttu
ja tuoksuva tuomipuu.

ENSIMÄISEN YLIOPPILASKESÄNI MUISTO

Järven taakse tehtiin venheretki,
järven taakse talontyttölöihin,
siellä viivymme me päivän kaiken:
Aamu aholl' oltiin mansikassa,
ilta pihamaalla karkeloitiin -
yö? - se maattiin aitass' impysien.

Purjepurrella kun sitten sieltä
pois me aamun tullen laskettiin,
muilla kaikill' oli joku muisto,
millä ruusu, millä lemmen kukka
millä kielokimppu rinnassansa.
Minä yksin ilman olin, eipä
kukkaa suonut impi mustakulma -
antoi oman nuoren sydämensä.

Kotirintaan päästyämme, toiset
riistivät jo kukat rinnaltansa,
mutta kauvemmin ja hellin huolin
immen sydäntä mä säilyttelin -
heitin pois sen vasta viikon päästä.
(1895.)

PYHÄT ON PIHLAJAT PIHALLA

Pyhät on pihlajat pihalla,
pyhä on kukka pihlajassa,
marjaset sitäi pyhemmät.

Pyhä on kuusikon kähkönen,
pyhä on suvinen ilta,
pyhempi Juhannusjuhla.

Pyhät on immen huulten marjat,
pyhät on ruusut neien posken,
pyhin puhtaus sydämen.

Puukko Iyötiin pihlajapuuhan
suvi-iltaman sulossa,
kevätlinnun kukkuessa.
Poika julma neion nuoren
miellytti metisin kielin
alla pihlajan pyhäisen
äiti vanhan nukkuessa.

HYLJÄTYN VALITUS

Illalla kävelin mä kangasta pitkin,
kankaalta kimpuksi kanervia kitkin.

Yö oli ihana ja tuulokset nukkui,
kukkaset tuoksui ja kähköset kukkui.

Miksi mun sydämeni synkäksi saikaan? -
Muistoni lensivät nuoruuden aikaan.

Katselin kädessäni kankahan kukkaa -
impeä muistelin tuuheatukkaa.

Maahan ma kanervani kaunihit heitin -
noinpa ma ilonikin multahan peitin.

SINIPIIKOJEN LAULU

"Soi simapilli,
kutsuos immet
kuusikon helmasta
karkelohon!
Kuutamo kaunis
alkava yöhyt -
kaikki ne käskevi
karkelohon.

Liehuos liina,
huiskios huntu,
verho sa ihanan
impeyden!
Impinä täällä
vain elon kaiken
leijaamme lehvillä
kuusosien.

tuntea voi -
aamulla läksi
kaihoa kantain,
päivät mi nukkuu ja
valvovi yöt.

Tuostapa paljon
impiä metsän
ihmiset syyttävät -
meidätkö syy?
Suukkoihin miks' ei
ihminen tyydy,
ilman ei lempeä
leikkiä voi?

Mutta kun joskus
illalla yksin
istumme lehdossa
vierellä vuon,
lainehet virran
vienosti laulaa
rantaman ulpuja
tuudittain,

silloinpa meillä
pohjasta rinnan
nousevi huokaus
kaipauksen ...
Onneksi silloin
tietänyt ei oo
luoksemme hiipiä
poikanen maan!"

SYYSLAULU NEIDOLLENI

Jo pilvihin taivas peittyy
ja paljas on rannan puu,
tuul' laineita ärjyen nostaa,
keto kukkiva kellastuu.

Suven hertas ja hemeä aika
se kestävi hetken vaan,
mut ainaiseksi se rinnan
voi velloa aaltoamaan.

Kesän kukkaset elpyy kyllä
taas tullessa keväimen -
kun kestäis kesämme lempi
yli talven ja tuiskujen!

MATKALLA

Matka pitkä, mieli musta, mistä lohdun saapi?
Entisajan auvon muistot murheet karkottaapi.

Sinne jäi mun neitoni kuin kukka kotirannan;
venhoni mä viiman viedä aukealle annan.

Ällös kukka kotirannan katso ulapalle,
katso ennen laaksohon tai rannan kukkulalle.

Sortuvan mun aallon alle nähdä voisit siellä,
siitä ehkä kauvan oisit, impi, murhemiellä.

- Joskus mua muista sentään, muista immyt rukka,
ettei ensi aallon helmaan kaadu rannankukka.

ENSI LUMEN AIKUIHIN

Oli tullut lunta
jo tulvaltaan
ja valkea vaippa se kattoi maan,
kuin neitosen, unta
mi haaveissaan
vain uinuvi kainoista toiveistaan.

Lumi puhdasna päilyi
ja impyinen
se latuja hiihteli hangellen.
Ja päivän ne säilyi
ja yöhyen,
kaunis uus lumi peitti ne umpehen.

*

Oli ihana neito,
niin puhtoinen
ja nuori ja kaino ja kaunoinen.
Hänet kerran kun keito
mä nähdä sain,
heti leimahti lempi mun rintahain.

Kesä-yöhyet vienot
me lemmimme niin,
mut syksyllä sitten me erkautiin.
Vain muistomme hienot
ne säilyivät -
kunis uutehen lempehen häipyivät.

Maailmalla

VIIMAN VIEMÄ, TUULEN TUOMA

Minä koito kun synnyin maailmaan,
oli tyyntä ja rauhaisaa,
kuin alkavan ukkosen eellä on vaan -
sitä tiennyt en aavistaa.

Mut kohtapa pilviä kokoutui
mun taivoni tummentain
ja ukkonen löi, vesi vaahtona ui -
minä suojoa turhaan hain.

Kuin rikkasen pienen mun viimat vei
pois kauaksi maailmaan;
Mut tullevi loppu se tuulellei -
rikan heittävi helmahan maan.

PUHTAHAT PURJEET

"Mit schwarzen Segeln segelt mein Schiff
wohl uber das wilde Meer."
(Heine)

Poikana purjehdin purrella kerran
laineilla lakkapäillä,
silloin ma näin lumivalkeat purjeet,
neitoni laskevan näillä.

Syömeni syttyi ja henkeni hehkui
armahan immen luoksi,
mut oli pilkkuja purjeeni täynnä, -
tohdinko niiden vuoksi?

Silloinpa pilvehen päivyt peittyi
vaatetta valkasemasta.
Pilkkunen myös oli neitoni purje,
varjossa näin sen vasta.

Pois päin purteni murhemielin
käänsin mä aavaa kohti -
kaukaa ehkäpä immelleinkin
puhtailta purjeeni hohti.

Voi kun et paistanut päivyt silloin,
kaikki nyt toisin oisi,
mullakin oisi nyt puhtahat purjeet,
jäljellä ihanne oisi!

AUER JA USMA

Ei päiväyden auer ja yöhyen usma
voi yhdessä leikkiä koskonkaan,
näät toinen se lämmön ja lemmen on lapsi
ja toisen on kehtona kylmyys vaan.

Suvipäivyyden suukosta syntyvi auer
ja aikansa kaiken se leikkiä lyö,
niin kaunisna päällä sen kaartuvi taivas
ja aalloton selkään on sinivyö.

Sinä impeni oi, olet aamunen auer
ja syntynyt lieton leikkimähän,
et tiedä sä tuulista, ukkossäistä,
olet lapsonen päiväyden pilvettömän.

Minä syntynyt oon kuni yöhyen usma
vain palteella rantaman hallaisen,
ei kehtoa huolinut hellivä päivä,
ma laps' olen yön sekä pimeyden.

Sun kehtoas kierteli haltiat onnen
ja maailma tarjosi aarteitaan,
mut äityen itkut ja näljän ja tuskan
ma lapsuudestani muistan vaan.

Sinä kasvoit kummulla yhteiskunnan
ja ruusuja vain oli elosi tie,
minä laaksossa synnyin ja laaksossa kasvoin
ja kulkenut en yli kukkien lie.

Ei marmori-otsasi puhdasta lunta
ole huolet ne konsahan uurrelleet,
ei tummunut itkusta silmäsi taivas,
ei poskea kyntänyt kyynelvet.

Olet untuvakehdossa uinunut aina

ja keijuset kehräsi untesi yön -
ja sentään koito ma toivoa koitin
ja luottaa liittohon päivän ja yön.

Oli houreita haaveet ja turhia toiveet,
ma hullu kun kummulta kukkaa hain,
ei kukkine mulle ne kunnahan ruusut
saan laaksosta onneni etsiä vain.

Ei päiväyden auer ja yöhyen usma
ne yhtehen yhtyä konsana vois -
kun joutuvi ilta ja usva kun nousee,
niin auer jo pilkaton häipyvi pois.

SUURET AATTEET

Elontaistossa, tuulispäissä
nuo aattehet suuret vain
voi ihmishenkeä nostaa -
näin oppia lasna ma sain.

Mut aika ja alkava miehuus
jo mulle sen tiedon toi,
ett' aattehet liian suuret
myös painaa maahan voi.

KOMPIA

1. RUNOILIJJA-YSTÄVÄNI HUOKAUS.

"Konstiko lauluja laatia on, kun on laulajan
lahjat!
vasta se tietävi työn, kell' ei lahjoja oo."

2. ERÄS ARVOSTELU.

Tunnustan mielelläin, täss' että on aate ja
muoto,
kun sinä tunnustat, keltä ne ottanut oot.

3. HELMIÄ KYLLÄ.

Kainosti laulusi nuo "Helohelmiksi" ristinyt
oot sa,
helmiä kyllä ne lie, mut hikihelmiä vaan.

4. ERÄÄLLE KIRJAILIJALLE.

Ajatusviivoillaan hän peijaa, pentele, meitä
aatetta etsimähän sieltä, miss' ei sitä oo.

Kun astuvi majaani rauhaiseen
tuo vietävä taasen vihkoineen
ja viereeni istahtaapi,
omat lauluni tempaan ja armotta
hänen kuultensa niit' alan lausua -
hän kauhulla kaikkooapi.

VASTAMYRKKYÄ

Hän lauluja laatien istuu yöt
ja päivin hän lausui yönsä työt -
mä kääntyen, nääntyen kuulen.
Mihin, polonen poika, ma turvaudun,
kun hukkaa oon runotulvaas sun? -
On keksitty keino jo, luulen:

Kun astuvi majaani rauhaiseen
tuo vietävä taas vihkoineen
ja viereeni istahtaapi,
omat lauluni tempaan ja armotta
hänen kuultensa niit' alan lausua -
hän kauhulla kaikkooapi.

FILOSOFEERAAVA YLIOPPILAS

Voi, voi tätä kurjaa maailmaa,
voi sinuas ihmiskunta,
sua säälin mä niin, ett' taasenkaan
koko yöhön en saane unta.

Mikä on tään elämän tarkoitus?
Mikä kansan ja yksilön määrä?
Mikä absoluuttinen oikeus
ja absoluuttinen väärä?

Ja löytyykö mitään Jumalaa,
ja jos löytyvi, minkähän moinen?
Hän itsekö ohjaa maailmaa,
vai tehnee sen joku toinen?

Jos Jumala onkin, on mahdoton
ett' oisi hän immanentti ...
Ei! nythän tää, hiis' vieköön, on
kuin "pikku teologin" tentti.

Mut kurjaa, sen minä tiedän vaan,
on reistata maailmassa,
kun laina jo huomenna lankeaa
ja tyhjä on miehen kassa.